

Utrikesdepartementet
Enheten för internationell handelspolitik
och EU:s inre marknad

Datum

2025-08-13

Diarienummer

Ä 2025-1472

Remissvar – EU-kommissionens inre marknadsstrategi (COM(2025) 500)

Sammanfattning

- Tillväxtverket instämmer generellt i den problembild som tecknas i strategin och välkomnar flertalet pågående och aviserade förslag.
- Tillväxtverket tillstyrker särskilt förslagen om ökad digitalisering, förstärkning av befintliga nätverk och funktioner samt andra initiativ för att förstärka efterlevnaden av befintlig lagstiftning
- För andra förslag, exempelvis införandet av en 28:e regim, förbud mot territoriella utbudsbegränsningar och förändringar i standardiseringsförordningen, behövs betydligt bättre underlag för att kunna bilda sig en uppfattning om vilka konsekvenser dessa kan få.
- Tillväxtverket efterfrågar en översyn av förhållandet mellan tjänstedirektivet och förordningen om en gemensam digital ingång vad avser tillämpningsområden, elektroniska förfaranden och nationella kontaktpunkter.
- Tillväxtverket vill uppmärksamma på åtaganden och strategier aviserade i kommissionens meddelande om genomförande och förenkling.

Tillväxtverkets synpunkter

Tillväxtverket välkomnar meddelandet och instämmer generellt i den problembild som tecknas i strategin och välkomnar flertalet pågående och aviserade förslag.

Tillväxtverket har inga invändningar mot anordnande av politiska högnivå-möten för att säkerställa efterlevnaden av regelverk, som föreslås i strategin, men vill understryka vikten av att nyttja, förstärka eller där lämpligt slå ihop befintliga nätverk och funktioner snarare än att inrätta nya. Detsamma gäller nya EU-myndigheter och

lagstiftningsinitiativ. Om det är efterlevnaden som är problemet snarare än reglerna i sig, bör fokus ligga på detta snarare än ytterligare lagstiftning.

Tillväxtverket stöder således förslag om att stärka SMET, SME Envoy-nätverket och SOLVIT, och föreslår även ett mer strukturerat och förstärkt samarbetet dem emellan och mellan andra nätverk, horisontella och på sektorsnivå. Tillväxtverket noterar i detta sammanhang att strategin inte alls nämner Internal Market Advisory Committee (IMAC). Tillväxtverket tillstyrker också förslagen om att utarbeta vägledningar, rekommendationer och bästa praxis. Tillväxtverket noterar att kommissionen avser delta i riktad uppsökande verksamhet för att uppmuntra medlemsstater att ansluta sig till det enhetliga patentsystemet. Det skulle kunna övervägas att ha liknande uppsökande verksamhet för andra områden.

Tillväxtverket noterar att en åtgärd i strategin är att ”säkerställa ett harmoniserat genomförande och en harmoniserad efterlevnad av den befintliga övergripande rättsliga ramen (EU:s tjänstedirektiv)”. I detta sammanhang vill Tillväxtverket peka på otydligheter i direktivets tillämpningsområde. Det framgår av direktivet enbart vilka tjänstesektorer som är undantagna. Som ansvarig myndighet för tillhandahållandet av den elektroniska kontaktpunkten under direktivet erfar Tillväxtverket att få behöriga myndigheter, både på statlig och kommunal nivå, förstår hur direktivet ska tillämpas. Vad avser den elektroniska kontaktpunkten finns också flera betydande tolknings- och tillämpningssvårigheter i förhållande till SDG-förordningen.

Tillväxtverket anser att det finns ett stort behov av en kartläggning på EU-nivå av vilka tjänster, på detaljerad nivå, som omfattas av tjänstedirektivet. Det finns också ett behov av en översyn av tjänstedirektivets och SDG-förordningens krav på elektroniska förfaranden och elektroniska kontaktpunkter. I en sådan översyn skulle kraven i den förra kunna överföras och integreras i/anpassas till den senare. Oavsett eventuella framtida revideringar av EU-rättsakterna finns ett behov av en översyn av det svenska genomförandet av kraven på kontaktpunkter enligt tjänste- och yrkeskvalifikationsdirektiven.

Tillväxtverket instämmer med kommissionen i det att EU behöver ett paradigmskifte från en dokumentbaserad till en databaserad inre marknad, där de viktigaste inslagen är tydlig och lättillgänglig onlineinformation om krav, digitalt tillgängliga förfaranden och automatiserad rapportering. Tillväxtverket understryker vikten av att lagkrav redan från början utformas så att de är digitala, maskinläsbara, interoperabla och enhetliga.

Tillväxtverket stöder en översyn av ”nya” lagstiftningsramen (New Legislative Framework, NLF) för att säkerställa och förtydliga de ekonomiska aktörernas skyldigheter i den cirkulära ekonomin.

För flera aviserade initiativ i meddelandet behövs emellertid betydligt bättre underlag med analyser för att kunna bilda sig en uppfattning om förslagen verkligen kommer att förenkla för svenska och europeiska företag och att stärka deras konkurrenskraft, såväl på den inre som på den globala marknaden. Det gäller exempelvis förslagen om införandet av en 28:e regim, förbud mot territoriella utbudsbegränsningar och förändringar i standardiseringsförordningen.

Tillväxtverket vill avslutningsvis uppmärksamma kopplingen mellan meddelandet om en ny inre marknadsstrategi och kommissionens meddelande om genomförande och förenkling (COM(2025) 47), i vilket kommissionen bland annat åtar sig att:

- i större utsträckning än tidigare löpande gå igenom befintlig lagstiftning för att identifiera förenklingspotential, t.ex. vad avser överlappande regelverk, konsolidering och minskade kostnader

- genomföra ännu fler, och bättre, konsekvensutredningar till lagstiftningsförslag, med särskilt fokus på SME- och konkurrenskraftstester
- minska antalet delegerade och genomförandeakter, och att utreda konsekvenserna av dessa mer
- genomföra implementeringsdialoger med näringsliv m.fl. och implementeringsstrategier med medlemsstater för att undvika överimplementering, fragmentisering och ineffektivt genomförande
- bistå medlemsstaterna för att främja effektivt genomförande av EU:s regelverk, bland annat genom programmet för tekniskt stöd
- genomföra stresstester och verklighetskontroller av lagstiftning för att säkerställa ändamålsenlighet och
- sammanställa årliga rapporter om framsteg som ska presenteras för övriga institutioner och utgöra utgångspunkter för fortsatt förenklingsarbete

EU-kommissionen understryker även i detta meddelande det delade ansvaret mellan EU-institutionerna och medlemsstaterna för att nå målsättningarna och uppmanar rådet och parlamentet att inte föreslå ändringar som ökar kostnaderna för företag, och att själva genomföra konsekvensutredningar av substantiella ändringsförslag.

Det är viktigt att dessa åtaganden även genomsyrar initiativen som aviseras i inre marknadsstrategin. Detta synes inte riktigt vara fallet, exempelvis för de omnibusförslag för förenkling som presenterats löpande under våren, och förväntas komma i snabb takt framöver, och som aviseras i innevarande strategi. Tillväxtverket välkomnar omnibusinitiativ för förenkling. Vi vill dock varna för att den hast i vilken dessa tas fram och förhandlas, utan konsekvensutredningar vare sig på EU eller nationell nivå, riskerar att leda till potentiellt oväntade negativa effekter för företag och minskad förutsägbarhet och stabilitet i regelverk, faktorer som ofta är viktigare för företag än snabba lagstiftningsprocesser.

För att undvika komplexa, betungande, överlappande och delvis motstridiga regelverk, som är svåra att förstå och tillämpa, och att förstärka den inre marknaden och europeiska företags konkurrenskraft är det viktigt att hålla sig till de principer om bättre lagstiftning som EU-kommissionen och medlemsstaterna åtagit sig att följa.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Anna Johansson.
Anna Stattin har varit föredragande.

Anna Johansson

Anna Stattin